

Omgaan met vrijwilligers en vaccinatie

Aan vrijwilligers of kandidaat-vrijwilligers mag je geen medisch attest of een vaccinatiebewijs vragen. Daarvoor bestaat er geen wettelijke basis. Er is immers geen vaccinatieplicht. Behalve in het geval van vrijwilligers die op grote evenementen een Covid-Safe ticket moeten tonen. Je kan vrijwilligers ook niet uitsluiten als ze aangeven dat ze niet gevaccineerd zijn. Natuurlijk mag je wel voorzorgsmaatregelen nemen die voor alle vrijwilligers gelden.

Lees hieronder meer over wat niet mag en wat je wel kan doen voor je vrijwilligers als goede huisvader of -moeder.

1. Wat doe je zeker niet?

- Vrijwilligers een document laten ondertekenen om de aansprakelijkheid van de organisatie af te wentelen bij besmetting of besmettingsgevaar. Dat heeft geen wettelijke waarde.
- Vragen of mensen gevaccineerd zijn (bv. aan 65+'ers) kan beschouwd worden als inbreuk op de privacy.
- Medische verklaringen en attesten verzamelen is ook een privacy-inbreuk: gegevens over de gezondheid van de vrijwilliger mogen niet verzameld worden zonder uitdrukkelijke toestemming van de vrijwilliger. Een toestemming geven is ook niet neutraal; de vrijwilliger kan zo niet deelnemen aan de activiteit als hij weigert.

2. Tips om vaccinatie te stimuleren zonder druk

- Blijf vooral coronaproof werken en voorzorgsmaatregelen nemen.
- Monitor je vrijwilligers en spreek hen aan als ze zich ergens niet goed bij voelen.
- Communiceer over de hygiënemaatregelen: handen desinfecteren, ventileren, mondkapjes dragen.
- Stimuleer (zonder te dwingen) je vrijwilligers om zich te laten vaccineren.

- Treed op als een goede huisvader en zorg voor toezicht.
- Maak afspraken met je vrijwilligers: je kan optreden als iemand de regels niet respecteert.

3. Hoe je ongeruste vrijwilligers opvangt

Informatie over Covid-19 en vaccinatie is erg dominant in de media en tijdens gesprekken. Dat leidt tot onzekerheid en spanning.

Zorg voor deze zaken:

- Geef mensen de kans om hun ongerustheid te ventileren (hun vragen, emoties,...).
Vandaag de dag ben je meer dan ooit een people manager.
- Zorg dat je antwoorden hebt als mensen twijfelen over de veiligheid van de activiteit of de omgang met doelgroepen (bijvoorbeeld bewoners van woonzorgcentra).
- Leg uit aan de vrijwilligers dat je een verantwoordelijkheid hebt ten aanzien van zowel de organisatie als de vrijwilligers en de doelgroep(en) met wie ze in contact komen.
- Kijk erop toe dat niet-gevaccineerde vrijwilligers niet met de vinger gewezen worden
- Overleg met je vrijwilligers over hoe ze onderling al dan niet communiceren over vaccinatie.
- Nuanceer op tijd en stond: ook wie gevaccineerd is, kan nog per ongeluk iemand anders besmetten.
- Investeer voortaan in coronaproof vrijwilligen (andere ziektes kunnen eveneens besmettelijk zijn).

4. Ten slotte

Er werd een ruime vaccinatiecampagne opgezet tegen Covid-19. Nu is de kwestie actueel maar denk erover na hoe je met risico's in het vrijwilligerswerk omgaat ook als Covid-19 straks op de achtergrond blijft.

Onthoud dat ook vaccins geen eeuwigdurende werking hebben: als je vandaag spelregels vastlegt, moeten die morgen en overmorgen ook toegepast worden.

Goed en transparant communiceren met je vrijwilligers blijft essentieel.